

Στην εθνική σημασία του έργου του Αχελώου και της Μεσοχώρας αναφέρθηκε ο Δήμαρχος Μουζακίου και πρόεδρος της ΠΕΔ Θεσσαλίας κ. Κωτσός στη συνεδρίαση της επιτροπής περιβάλλοντος της ΚΕΔΕ που συνεδρίασε στα Τρίκαλα.

Ο κ. Κωτσός στην εισήγησή του ανέφερε τα παρακάτω:

«Το ΥΗΕ Μεσοχώρας Βρίσκεται στο ΒΔ άκρο της Θεσσαλίας, είναι ήδη κατασκευασμένο {φράγμα στη θέση Μεσοχώρα, σήραγγα προσαγωγής 7,4 χλμ για την μεταφορά του νερού και ΥΗ Σταθμός Παραγωγής της Ενέργειας στο άκρο της σήραγγας, στη θέση Γλύστρα}. Η Μεσοχώρα, από το σύνολο των έργων Αχελώου, είναι το μόνο που έχει σχεδόν ολοκληρωθεί και βρίσκεται πολύ κοντά στο στάδιο λειτουργίας Το έργο προωθήθηκε από τη ΔΕΗ με την υποστήριξη των κυβερνήσεων της δεκαετίας 1980 (άρχισε το 1986). Κατά τη δεκαετία του 1990 το έργο αποκόπηκε από εκείνα της εκτροπής Αχελώου. Η ΔΕΗ προχώρησε στην κατασκευή του δαπανώντας 511 εκ.ευρώ (σε σημερινές αξίες) και το 2001 το έργο είχε σχεδόν ολοκληρωθεί. Δυστυχώς η εμπλοκή του σε προσφυγές που έγιναν στο ΣΤΕ οδήγησαν τη Μεσοχώρα σε στασιμότητα

έως το 2014, έτος κατά το οποίο όλες οι προϋποθέσεις για την συνέχισή του είχαν πλέον εκπληρωθεί (Θετική γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, έκδοση της Θετικής απόφασης 26/2014 του ΣτΕ , Έγκριση Σχεδίων Διαχείρισης λεκάνης Αχελώου).

Μετά από αυτά η ΔΕΗ προέβη στις αναγκαίες ενέργειες για την εκ νέου περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου, οι διαδικασίες της οποίας (διαβούλευση, γνωμοδοτήσεις, σύνταξη υπουργικής απόφασης - ΑΕΠΟ) έχουν ήδη ολοκληρωθεί και επίκειται από τον αρμόδιο Υπουργό ΥΠΕΚΑ η υπογραφή της ΑΕΠΟ, κάτι όμως που έως σήμερα δεν έχει γίνει, παρά την θετική δήλωση του Υπουργού ΥΠΕΚΑ κ. Σκουρλέτη στις 3.2.2016 ότι η κυβέρνηση επιλέγει την προώθηση του ΥΗΕ Μεσοχώρας. Η υπογραφή της ΑΕΠΟ επείγει ώστε η ΔΕΗ να ολοκληρώσει τις λίγες τεχνικές εργασίες που απομένουν καθώς και την απαλλοτρίωση των κατακλυζόμενων εκτάσεων, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα για την αποκατά-σταση των κατοίκων του οικισμού. Ως γνωστόν κάθε καθυστέρηση που οδηγεί στην απώλεια άλλης μιας υδρολογικής περιόδου επιφέρει και απώλεια εσόδων στη ΔΕΗ πάνω από 30 εκ. ευρώ ετησίως, λόγω της μη παραγωγής ενέργειας.

Αυτονόητο είναι επίσης ότι χωρίς την ΑΕΠΟ δεν μπορούν να αρχίσουν οι διαδικασίες της (νέας) απαλλοτρίωσης και στη συνέχεια η καταβολή αποζημιώσεων στους κατακλυζόμενους κατοίκους.

Τέλος ας σημειωθεί ότι το ΥΗΕ Μεσοχώρας είναι ισχύος 161,5 MW, αναμένεται να συνεισφέρει 362 GWh ετησίως, ενέργεια υψηλής αξίας και μάλιστα από ανανεώσιμη πηγή, το νερό, υποκαθιστώντας έτσι παραγωγή ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, κάτι που είναι ιδιαίτερα επιβαρυντικό στην ατμόσφαιρα αλλά και στην οικονομία της χώρας. Το έργο αυτό σύσσωμοι οι τοπικοί φορείς της Θεσσαλίας το έχουν αγκαλιάσει και ζητούν επιτέλους να λειτουργήσει το ταχύτερο, όπως άλλωστε αποτυπώνεται διαχρονικά σε όλες τις αποφάσεις Περιφερειακών οργάνων και φορέων. Το ΥΗΕ Μεσοχώρας-Γλύστρας εξελίσσεται σε ένα τεράστιο ηθικό, πολιτικό και οικονομικό ζήτημα, δεδομένου ότι το έργο αυτό είναι ουσιαστικά ολοκληρωμένο από το 2001 αλλά δεν έχει ακόμη λειτουργήσει.

Υδροηλεκτρικό Έργο (Φράγμα) Συκιάς

Το ΥΗΕ Συκιάς βρίσκεται στα όρια των περιφερειών Θεσσαλίας και Ηπείρου (δρόμος Καρδίτσας - Άρτας), στην ομώνυμη θέση. Όπως και η Μεσοχώρα, αν και σχεδιάστηκε εδώ και πολλές δεκαετίες, μετά το 1983 συνδέθηκε με την «Έκτροπή Αχελώου» και μόλις στα μέσα της δεκαετίας του 90 το ΥΠΕΧΩΔΕ προώθησε την κατασκευή του. Η ένταξη των δύο αυτών υδροηλεκτρικών

συγκροτημάτων (Μεσοχώρα και Συκιά) στο εθνικό ενεργειακό σύστημα, αναμένεται να αυξήσει κατά 11% την συνολική ισχύ των ΥΗ μονάδων παραγωγής ενέργειας στη χώρα μας, ενώ εάν λειτουργήσει ο σταθμός αντλησοταμίευσης (pump storage) στο άκρο της σήραγγας Πευκοφύτου (δες στα επόμενα) το ποσοστό θα αυξηθεί στο 17%. Το στοιχείο αυτό αποδεικνύει την μεγάλη εθνική σημασία των έργων αυτών.

Το φράγμα Συκιάς είναι έργο αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών (πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ), Διεύθυνση ΕΥΔΕ-ΟΣΥΕ. Έχει υλοποιηθεί κατά 65% περίπου και είχε (και αυτό) εμπλακεί στις προσφυγές κατά την διάρκεια κατασκευής των έργων εκτροπής Αχελώου. Έχει κοστίσει 149 εκατ. € και απαιτούνται άλλα 150 εκατ. € (προεκτίμηση με τιμές 2012) για το υπόλοιπο 35% του φυσικού αντικείμενου που απομένει για να ολοκληρωθεί.

Υπήρξε προβληματισμός σχετικά με την ανώτατη στάθμη του Ταμιευτήρα σε σχέση με τον πιθανό κίνδυνο κατάκλυσης του μοναστηριού Αγ. Γεωργίου Μυροφύλλου πριν 2 χρόνια. Τότε είχε ανακοινωθεί από τον γενικό γραμματέα του Υπουργείου ότι θα προχωρήσουν σε εκπόνηση υδραυλικής μελέτης η οποία θα εξετάσει το θέμα και εάν κριθεί αναγκαίο, θα μειωθεί το ύψος της ανώτατης στάθμης.

Σε κάθε περίπτωση το θέμα αυτό πρέπει άμεσα να ξεκαθαριστεί και να οριστικοποιηθεί ο τρόπος προστασίας του μοναστηριού (υποβάθμιση στάθμης, κατασκευή προστατευτικού προφράγματος, συνδυασμός των δύο, μεταφορά μνημείου κ.ο.κ.) ούτως ώστε με την ολοκλήρωση της οικολογικής μελέτης βάσης να είναι σε θέση το Υπουργείο να προχωρήσει στην αναμόρφωση της ΜΠΕ με τα νέα υδραυλικά χαρακτηριστικά του έργου, να εκδοθούν νέοι περιβαλλοντικοί όροι και τελικά να επαναπροκυρηχθεί η κατασκευή του.

Τέλος πρέπει να υπάρξει συντονισμός με ΔΕΗ για την προώθηση των διαδικασιών υλοποίησης μονάδας παραγωγής ενέργειας (ΥΗΣ) στον πόδα του φράγματος.

Σήραγγα Πευκοφύτου

Σήραγγα Πευκοφύτου Από τον ταμιευτήρα του φράγματος Συκιάς αρχίζει η σήραγγα Πευκοφύτου μήκους περίπου 18 χλμ, μέσω της οποίας θα γίνεται η μεταφορά νερού προς την λεκάνη του Πηνειού. Με βάση τις τεχνολογικές εξελίξεις οι οποίες καθιερώθηκαν πλέον στα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, στο άκρο της σήραγγας έχει προταθεί και αναμένεται να τοποθετηθεί σταθμός παραγωγής ενέργειας με αντλησοταμίευση (pump storage), δηλαδή μετά την παραγωγή της ενέργειας το νερό να αντλείται και

να επιστρέφει στον ταμιευτήρα του. Έτσι θα αξιοποιείται με τον βέλτιστο τρόπο η σήραγγα μεταφοράς. Το σύστημα Συκιά-σήραγγα, εκτός από την παραγωγή ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές (ΑΠΕ), εξασφαλίζει την δυνατότητα για την ενίσχυση των υδάτων της λεκάνης του Πηνειού και του Θεσσαλικού κάμπου με την μεταφορά από τον Ταμιευτήρα Συκιάς 250 εκατ. κυβικών μέτρων νερού (γνωστή ως «Εκτροπή Αχελώου»), την οποία η Πολιτεία πρόσφατα (Σεπτέμβριος 2014) ενέκρινε μέσω των Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών Αχελώου και Πηνειού και το οποίο αποτελεί το 6% του συνολικού μέσου ετήσιου όγκου απορροής του Αχελώου στις εκβολές του.

Ομοίως και αυτό είναι έργο αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών. Το έργο έχει κατασκευαστεί σε βαθμό 85%, έχει κοστίσει 228 εκατ. € και απομένει η επένδυση της σήραγγας για 12 km (από τα συνολικά 18 km). Προεκτίμηση κόστους υπόλοιπων εργασιών 65 εκ. ευρώ (τιμές 2012).

Οι εργασίες έχουν ανασταλεί λόγω απόφασης ΣτΕ και οι κίνδυνοι καταρρεύσεων είναι υπαρκτοί.»